

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPROGRÁMMAPLÁNA

SÁMEGIELA JA SÁMI GIRJJÁLAŠVUOĐA MASTEROAHPPU

120 oahppočuoggá

Dutkan- ja oahppostivra dohkkehan 10.05.2016, áššis 45/16. Rievdadusat dohkkehuvvon mearrádusnotáhtain 09.01.17 (Public áššenr.: 16/00418) ja 02.05.18 (Public áššenr. 18/00215.)

LÁIDEHUS

Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda masteroahpu ulbmilin lea hukset ja nannet sámi álbmoga eatnigiela ja girjjálašvuoda fágamáhtu. Masteroahppu (120 oahppočuoggá) lea huksejuvvon sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bacheloroahpu ala ja dat addá studentii čiekŋalut áddejumi sámegielas ja sámi girjjálašvuodas. Das leat njeallje oktasaš teorehtalaš giella- ja girjjálašvuoda kurssa (40 oč.), golbma fágaspesiála váljakurssa (30 oč.) ja 50 oahppočuoggá masterbargu.

Prográmma álggus juohke studeanttain čállojuvvo oahppoprogrešuvdnašiehtadus. Juohke lohkanbaji loahpas studeanta ja su bagadalli galgaba raporteret fágalaš ovddasvástideaddjái, mo studeantta oahput leat ovdánan. Fágalaš ovddasvástideaddji dohkkeha progreshuvdnašiehtadusa rievdadusaid.

Sámi allaskuvlla sámegiellabirrrasis lea nana fágalaš gealbu ja masteroahpuin lea vejolašvuolta váldit vuhtii ovttaskas studeantta fágalaš dárbbuid, go son vállje sierra kurssaid ja iežas masterbarggu fáttá. Studeanttat ožžot jeavddalaš bagadallama ja čuovvolahttima, mii veahkeha sin čadahit oahpu normerejuvvon áiggis. Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda master addá buori oppalaš vuodu bargat máŋggalágan giella- ja teakstagažaldagaiguin. Oahppu hukse maiddáii vuodu doavttirgrádaoahpuide.

1 PROGRÁMMA NAMMA JA GRÁDANAMAHUS GO LEA GEARGAN OAHPUIN

Prográmma namma:

Sámegillii: Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda mastergrádaoahppu

Dárogillii: Mastergradsstudium i samisk språk og samisk litteratur

Engelasgillii: Master's degree Programme in Sámi Language and Sámi Literature

Grádanamahus:

Sámegillii: Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda master

Dárogillii: Master i samisk språk og samisk litteratur

Engelasgillii: Master in Sámi Language and Sámi Literature

2 OAHPPOROGRÁMMA VIIDODAT

Oahppu lea 120 oahppočuoggá (oč.) ja normerejuvvon studerenáigi lea njeallje lohkanbaji (guokte jagi). Masterbargu lea 50 oč.

3 SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Sisabeassangáibádussan sámegiela ja sámi girjjálašvuoda masterprográmmii lea, ahte ohccis lea sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bachelorgráda dahje vástideaddji oahppu. Gáibiduvvo,

ahte ohccis leat 90 oahppočuoggá čiekjudanoahput sámegeielas eatnigiellan. Bachelorgráda gaskamearálaš árvosátni galgá leat C dahje buoret. Studeanttain, geain lea cand.mag.-dutkkus, galgá leat sámegeielas gaskamearálaš árvosátnin 2,7 dahje buoret.

4 OAHPAHUSGIELLA

Oahpahusgiella lea dábálaččat davvisámegeiella, muhto ovttaskas fáttáin sáhtta oahpahus leat eaŋgalasgillii, dárogillii, ruotagillii dahje suomagillii.

5 OAHPPANJOKSOSAT

Kandidáhtta, guhte lea čadahan olles sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda masteroahpu, lea olahan čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Máhttu ja diehtu:

Kandidáhtta

- dovdá sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda dutkama ja dutkanmetodaid (erenomážit dan suorggis masa su iežas mastergrádadutkkus gullá)
- dovdá iežas fágasuorggi guovddáš dieđalaš teoriijaid ja metodaid
- dovdá iežas fágasuorggi historjjá, árbevieruid ja iešvuodaid ja ádde dan servodatlaš mearkkašumi

Gálggat:

Kandidáhtta

- máhtta čilget, analyseret ja geavahit guovddáš giella- ja girjjálašvuodadiehtaga doahpágiid, metodaid ja teoriijaid
- máhtta válljet heivvolaš fágagiela njálmmálaš ja čálalaš ovdanbuktímii
- máhtta árvvoštallat čáppagirjjálaš teavsttaid, áššeteavsttaid ja ovttahtton teavsttaid heivvolaš giellaoahpalaš, retoralaš, girjjálaš norpmaid ja kriteraid vuodul
- máhtta analyseret mo sáme kultuvra, erenomážit giella ja girjjálašvuoha, leat riikkaidgaskasaš ja erenomážit eamiálbmogiid gaskasaš dutkamušaid ja ságastallamiid oassin
- máhtta guorahallat ja geavahit kritihkalaččat iešguđetlágan diehtogálduid
- máhtta válmmaštallat ja ovdanbuktit fágalaš sáhkavuoru dahje čállosa dihto fáttá siskkobealde
- máhtta bagadallama vehkiin čadahit iehčanas, ráddjejuvvon dutkan- ja ovdánahttinbarggu (50 oahppočuoggá), mii čuovvu dutkanehtalaš norpmaid
- hálddaša sámegeiela čálalaš giellan alimus ámmátlaš dásis

Oppalaš gelbbolašvuoha:

Kandidáhtta

- máhtta guorahallat ja čielggadit relevánta fága- ja ámmátehtalaš čuolmmaid

- bastá dihtomielaččat ja aktiivvalaččat ovddidit sámegeiela geavaheami sámeservodagas
- bastá searvat iežas fágasuorggi njálmmálaš ja čálalaš akademalaš diskurssaide
- bastá gulahallat iešguđetlágan joavkkuiguin ja gaskkustit iežas fága dieđuid mánggalágan oktavuodain
- máhtta bargat mánggalágan áššedovdibargguid, mat gusket sámegillii ja sámi girjjálaš kultuvrii

6. OAHPU OAPPALAŠ SISDOALLU

Sámegeiella ja sámi girjjálašvuolta lea oahppoprográmma, mii sisttisoallá 120 oahppočuoggá ja dat lea juhkkovuvvon ná:

- 40 oahppočuoggá oktasaš, geatnegahtton kurssat
- 30 oahppočuoggá fágaspesiála suorggis (ng. váljakurssat)
- 50 oahppočuoggá masterbargu

Geatnegahtton kurssat leat

- OKT 306 Giellagáhtten ja teakstaoahppa (10 oč.)
- OKT 304 Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda dutkanhistorjá (10 oč.)
- OKT 305 Akademalaš čállinseminára (10 oč.)
- OKT 301 Dieđalaš bargu ja dutkanmetodat (10 oč.)

Prográmma váljakurssat leat čuovvovaččat:

- SÁM 303 Giellahistorjá II (10 oč.)
- SÁM 306 Sámi báikenammadutkan (10 oč.)
- SÁM 304 Eamiálbmotgirjjálašvuolta – historjá, dutkan ja teorijat (10 oč.)
- SÁM 307 Dajahusat ja sámi lyriikka (10 oč.)
- SÁM 313 Sámi sosiolingvistihkka (10 oč.)
- SÁM 314 Jietnadatahpa dutkan (10 oč.)
- SÁM 311 Terminologijadieđa ja vuodđoealáhusaid fágagiella (10 oč.)
- SÁM 312 Cealkka- ja hápmeoahpa dutkan (10 oč.)
- SÁM 316 Akademalaš gaskkusteapmi ja gulahallan

Masterbargu:

- SÁM 320 Masterbargu (50 oč.)

Vuosttas ja nuppi lohkanbaji ordnejuvvojit oktasaš, geatnegahtton kurssat, mat gusket fágasurggiid vuodđodieđuide ja nannejit dutkangálggaid. Váljakurssaid sáhtta válljet giela dahje girjjálašvuoda surggiin, nu ahte dat dorjot masterbarggu. Váljakurssat galget leat 300-dásis; juos studeanta háliida válljet vuolit dási kurssa váljakursan, de dasa ferte ohcat sierra lobi. Ohcan sáddejuvvo oahppohálddahussii.

Ávžžuhuvvo, ahte studeanta čálligoahtá masterbarggu nu árrat go vejolaš. Masterbarggu fáddá válljejuvvo ovttaš bagadalliin. Eandalii kurssat OKT 301 ja OKT 305 dorjot masterbarggu fáttá

válljema ja čállima. Masterbargu čilgejuvvo dárkilabbot SÁM 320 -kursagovvadásas. Masterbarggu guhkkodat lea 60–90 siiddu.

7. PROGRAMMA HUKSEHUS

LOHKAN-BADJI	10 oahppočuoggá	10 oahppočuoggá	10 oahppočuoggá	
1. lohkanbadji	OKT 301 10 oč.	OKT 306 10 oč.	OKT 304 10 oč.	
2. lohkanbadji	Váljakursa 10 oč.	Váljakursa 10 oč.	OKT 305 5 oč. (1. oassi)	SÁM 320 Masterbargu 5 oč. (1. oassi)
3. lohkanbadji	Váljakursa 10 oč.	OKT 305 5 oč. (2. oassi)	SÁM 320 Masterbargu 15 oč. (2. oassi)	
4. lohkanbadji	SÁM 320 Masterbargu 30 oč. (3. oassi)			

7 OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT

Programma lea normerejuvvon guovttejåkásaš ollesáiggi oahppun. Mastergráda-programma sisttisoallá geatnegahtton oahppooassi ovttaš fágaspesiála osiin ja loahppabargun lea čállit iehčanas mastergrádadutkamuša.

Oahppooasi oahpahan- ja oahppanvuohkin leat logaldallamat, čálalaš barggut ja seminárat. Logaldallamat addet oppalaš gova fágaid iešvuodain ja ulbmiliin. Čállinbarggut, njálmmálaš ovdanbuktimat ja seminárat hárbjehit studeantta hábmet iežas jurdagiid, ákkastallat teoriijaid ja perspektiivvaid válljemiid ja suokkardallat heivvolaš doahpágiid. Studeanttain lea alddiineaset ovddasvástádus čuovvut oahpahusa.

Masterbarggu bargovuogit válljejuvvojit kandidáhta dutkanprošeavtta vuodul. Guovddáš bargovuohkin lea iehčanas bargu, mas kandidáhta háhká heivvolaš girjjálašvuoda ja čohkke materiála dutkama ja analyserema várás. Juohke studentii nammaduvvo láidesteaddji, guhte čuovvu ja bagadallá studeantta masterbarggu čáledettiin.

9 ÁRVVOŠTALLANVUOGIT

Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda mastergrádaoahpus leat sihke ovttaskas kurssat (70 oč.) ja iehčanas mastergrádabargu (50 oč.). Ovttaskas kurssaid eksámenvuohkin geavahuvvojit čálalaš barggut, máhppaeksámenat, ruovttueksámenat ja njálmmálaš eksámenat.

Ovttaskas kurssaid árvvoštallamis geavahuvvo árvosátneskála A–F dahje ceavzán / ii ceavzán. Árvosáni čállojuvvojit loahppaduodaštussii.

Dárkilut dieđut árvvoštallanvugiin leat ovttaskas kurssaid čilgehusain. Masterbarggu árvvoštallamis geavahuvvo árvosátneskála A–F. Masterbarggu árvosátni čállo loahppaduodaštussii.

10 BARGO- JA JOATKKAOAHPPOVEJOLAŠVUODAT

Mastergrádaoahppu hukse nana fágalaš vuodu bargat sámeielain ja girjjálašvuodain vuosttažettiin oahpahuš- ja dutkansurggiin, muhto maiddái iešguđetlágan servodat- ja fágasurggiin, main gáibiduvvo nana sámeielgealbu ja gos girjjálašvuoha buvttaduvvo ja gaskkustuvvo. Oahppu addá gelbbolašvuoda bargat universitehta- ja allaskuvlasuorggis, vuoddo- ja joatkkaskuvllaid fágaoahpaheadjain, mánggalágan davviriikkalaš ja almmolaš hálddahušain, kultur- ja girjelágádušain, fitnodagain, mediaásahušain, ja eará sajiin gos dárbbahušuvvo alla dási áššedovdamuš sámeielas ja sámi girjjálašvuodas. Maiddái priváhta surggiin ja fitnodagain lea dárbu allaoahppan sámeielat olbmuide.

Mastergráda ovttas jagi praktihkalaš-pedagogalaš oahpuin addá lektorgelbbolašvuoda. Mastergrádaoahppu addá gealbbu ohcat doavttirgrádaoahppui.

11 EARÁ DIEDUT

Masterkurssaid OKT 301, OKT 305 ja OKT 306 lea vejolaš ordnet ovttas Sámi allaskuvlla eará masterprográmmaiguin.

Olgoriikalohallan

Lea vejolaš čadhit ovttá dahje guokte kurssa olgoriikkas erenoamážit 2. dahje 3. lohkanbaji áigge dain universitehtain dahje allaskuvllain, maiguin Sámi allaskuvllas lea lohahallanšiehtadus. Gánniha erenoamážit váldit kurssaid, mat heivejit masterprográmmii. Studeanttat sáhttet ohcat Erasmus- dahje NordPlus-stipeandda ja Sámi Allaskuvla veahkeha studeantta geavatalaš áššiiguin. Dárkilut dieđuid lohahallanvejolašvuodain oázžu oahppohálddahušas.

Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja dasa makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain lea árvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeanttat árvoštallet oahpu evaluerenčoahkkimis ja sii devdet árvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahus árvoštallá oahpu studeantaárvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágareportta vuodul.